

Лусинда Райли
Долгичето
на скалата

Copyright © Lusinda Riley, 2011
All rights reserved. Всички права запазени.

- © Цветелина Тенекеджиева, превод, 2015 г.
- © Станислав Иванов, корица, 2015 г.
- © Книгоиздателска къща „Труд“, 2015 г.

ISBN 978-954-398-408-4

Лусинда Райли
Домичето
на скалата

Превод от английски
Цветелина Тенекеджиева

Книгоиздателска къща **trud**
София, 2015

На Стивън

„Тъй се борим с вълните, кораби срещу течението, непрестанно
отнасяни назад в миналото.“

Ф. Скот Фицджералд, „Великият Гетсби“

Аврора

Аз съм аз.

И ще ви разкажа една история.

Разправят, че тези думи били най-трудните за всеки писател.

Иначе казано: откъде да започнем. Аз лично плагиатствах от първите повествователни напъни на малкия ми брат. Встъпителното му изречение се е запечатало в съзнанието ми заради простотата си.

И така, началото е поставено.

Трябва да ви предупредя, че не съм професионален писател. Всъщност дори не си спомням кога за последно взех перото. Винаги съм се изразявала с тялото си. И тъй като вече не съм способна на това, реших да се изразя със съзнанието си.

Не пиша с намерението да издам творбата си. Опасявам се, че целите ми са далеч по-себични. Намирам се в онази житейска фаза, от която всички се ужасяват – вече запълвам дните си с миналото, защото не ми остава много бъдеще.

Поне си намирам някаква работа.

А и мисля, че историята ми – моята история и тази на семейството ми, започнала почти век преди аз да се родя – е доста увлекателна.

Съзнавам, че всеки би казал същото за собствената си история. И с право. Всяко човешко съществуване води изумителен живот с интригуващ актьорски състав от добри и лоши персонажи.

И почти винаги, по една или друга отсечка от пътя – магия.

Кръстена съм на принцесата от една всеизвестна вълшебна приказка. Може би именно затова открай време вярвам в магията. А с годините осъзнах, че вълшебните приказки всъщност са алегория за великия танц на живота, в който всички се впускате от мига на раждането си.

И не спираме до деня на смъртта си.

И така, драги читателю – дръзвам да използвам това обръщение с презумпцията, че съм намерила публика, макар и еднолична, – нека ти разкажа историята си.

Тъй като много от действащите лица в нея са починали дълго преди да се родя, ще направя всичко възможно да им върна живота с помощта на въображението си.

И докато седя тук, премисляйки историята, предадена ми от две поколения назад, в съзнанието ми се откроява един мотив. Този за любовта, разбира се, и изборите, които правим в нейно име.

Мнозина от вас навярно ще решат, че говоря за любовта между мъж и жена, и с право – има в изобилие от нея. Но тя съществува и в други скъпоценни форми, които не отстъпват на романтичната по сила: родителската любов например. Но я има и онази, маниакалната, унищожителната, която се смут по света.

Другият основен мотив в историята ми са огромните количества чай, които хората поглъщат – но май се отклонявам от темата. Простете, май това е привичка, типична за дамите, усетили тежестта на годините. И така, започвам.

Ще ви съпровождам в разказа си и ще го прекъсвам, когато сметна за нужно да ви просветля по някой въпрос, тъй като сюжетът е доста заплетен.

И за да усложня нещата още повече, смятам да започна почти от края на историята си, когато бях осемгодишно момиченце, останало без майка. Стъпило на ръба на скала с изглед към залива Дънуърли, любимото ми място на земята.

Имало едно време...

Залив Дънуърли, Западен Корк, Ирландия

Дребната фигура стоеше опасно близо до ръба на скалата. Силният вятър грабваше буйната ѝ, дълга червена коса и я разпиляваше зад гърба ѝ. Фината ѝ бяла памучна рокля достигаше до глезените ѝ, разкривайки малките ѝ боси ходилца. Стоеше с опънати до тялото си ръце, с длани, обърнати към пенещата се сивота на морето под нея, и вдигнато нагоре бледо лице, сякаш се принасяше в жертва върху олтара на природните стихии.

Грония Райън я наблюдаваше отдалече, хипнотизирана от призрачното видение пред себе си. Сетивата ѝ бяха твърде зашеметени, за да ѝ кажат дали всичко е истинско, или плод на въображението ѝ. Тя затвори очи за част от секундата, после отново ги отвори, но тъничката фигура не беше изчезнала. След като мозъкът ѝ получи необходимите послания, тя направи няколко плахи стъпки напред.

Приближавайки, Грония осъзна, че привидението всъщност е най-обикновено дете; че бялата памучна материя върху тялото ѝ е нощница. Грония виждаше черните буреносни облаци, надвиснали над морето, и първите солени капки на натезалия в тях дъжд зажилиха бузите ѝ. Крехкостта на малкото човешко същество, застанало на фона на необузданата природа, я накара да ускори крачките си.

Вятърът вече вилнееше покрай ушите ѝ и бе започнал да изразява яростта си на глас. Грония спря на десетина метра от момиче-

то, което още не беше помръднало от мястото си. Мъничките по-синели пръстчета на краката ѝ се вкопчваха стоически в скалата, докато усилващият се вихър брулеше и люлееше птичето ѝ телце като върбова фиданка. Грония направи още няколко крачки и спря зад нея, чудейки се как да постъпи. Инстинктът ѝ подсказваше да се спусне напред и да я сграбчи, но ако момичето се стреснеше и стъпеше накриво, завъртайки се към нея, можеше да стане немислимото и то да полети към сигурна смърт върху покритите с морска пяна скали на трийсетина метра под краката им.

Грония стоеше скована от паника, дълбаейки в съзнанието си за най-удачния начин да спаси детето от надвисналата опасност. Ала преди да измисли такъв, то се обърна бавно и впери в нея незрящ поглед.

Водена от вътрешен инстинкт, Грония протегна ръце напред.

– Не ти мисля злото, кълна се. Тръгни към мен и ще те хвана.

Момичето продължаваше да се взира в нея, без да помръдне от ръба на скалата.

– Мога да те отведа у вас, ако ми кажеш къде живееш. Тук е много опасно. Моля те, нека ти помогна – продължи Грония.

Направи още една стъпка напред, а в следващия миг по лицето на момичето пробяга страх, сякаш току-що се беше пробудило от дълбок сън. Изведнъж се обърна надясно и хукна по ръба на скалата, изчезвайки от очите на Грония.

– Вече се канех да изпратя спасителния отряд след теб. Виж каква буря се развихря.

– Мамо, на трийсет и една години съм, последните десет от които прекарах в Манхатън – отвърна сухо Грония, влизайки в кухнята и закачайки палтото си над старовремската готварска печка. – Не ме мисли. Вече съм голямо момиче, забрави ли? – Отиде с усмивка на лице до майка си, която сервираше на масата за вечеря, и я целуна по бузата. – *Сериозно* говоря.

– Може и така да е, но знам за мъже, къде-къде по-силни от теб, отнесени от скалата в ей такава хала. – Катлийн Райън махна към кухненския прозорец, отвъд който вилицата се вихреше с такъв размах, че караше голата глициния да шиба стъклото с кафявата си клонеста мъртваота. – Току-що сварих чай. – Катлийн

избърса ръце в престилката си и се запъти към печката. – Искаш ли чашка?

– Чудна идея, мамо. Защо не поседнеш да отмориш краката си за няколко минутки, а аз ще сипя чай? – Грония отклони майка си към един от кухненските столове, издърпа го изпод масата и я настани внимателно на него.

– Ама само за пет минутки, че като си дойдат в шест момчетата, и те ще искат чай.

Сипвайки от силната отвара в две чаши, Грония вдигна вежда в безмълвен коментар относно домакинската всеотдайност на майка ѝ към съпруга и сина ѝ. Не че нещо се беше променило в десетте години, откакто Грония живееше другаде – Катлийн открай време слугуваше на мъжете си, поставяйки техните нужди и желания пред своите. И все пак контрастът между живота на майка ѝ и нейния собствен, където еманципацията и равенството между двата пола бяха даденост, караше Грония да се чувства неловко.

При все това... колкото и освободена да беше от онова, което много съвременни жени биха нарекли мъжката тирания от миналото, точно в този момент кой беше по-доволен от живота си – майката или дъщерята? Грония въздъхна тъжно, сипвайки мляко в чая на майка си. Отлично знаеше отговора.

– Заповядай, мамо. Искаш ли и бисквита?

Грония сложи тенекиената кутия пред Катлийн и я отвори. Както обикновено, беше пълна догоре с двойни бисквити, слепени с яйчен крем, шоколадови бисквити с маслен крем и дребни ронливи сладки. Поредната реликва от детството, на която суетните ѝ съвременнички от Ню Йорк със същия ужас биха погледнали като на ядрена бомба за фигурата.

Катлийн си взе две и каза:

– Хайде, почерпи се и ти, за да ми правиш компания. Като те гледам, ядеш по-малко от коте.

Грония загриза послушно една бисквита, мислейки си, че откакто бе пристигнала в някогашния си дом преди десет дни, постоянно беше на ръба да се пръсне от щедрите порции храна на майка си. И все пак, смееше да се определи като една от жените с най-здрав апетит сред приятелките си от Ню Йорк. И дори използваше

готварската си печка по предназначение, не като удобно място за съхранение на чинии.

– Избистри ти се главата от разходката, нали? – осмели се да попита Катлийн, довършвайки третата си бисквита. – Винаги когато ме мъчи нещо, излизам да се поразходя и се връщам с отговор в главата.

– Всъщност... – Грония отпи глътка чай. – Видях нещо доста странно, мамо. Едно малко момиченце, на около осем или девет, стоеше по нощница на самия ръб на скалата. Имаше разкошна дълга, вълниста червена коса... останах с впечатлението, че е ходила насън, защото като я доближих и тя се обърна, очите ѝ бяха някак... – тя потърси подходящата дума – ... празни. Сякаш не ме виждаше. А в следващия момент като че ли се събуди и изтърча като подплашен заек нагоре по пътеката. Имаш ли представа коя е?

Кръвта се изцеди от лицето на Катлийн пред очите на дъщеря ѝ.

– Добре ли си, мамо?

Катлийн видимо опита да се съвземе. После втренчи поглед в Грония.

– Казваш, че си я видяла преди няколко минути, докато се разхождаше?

– Да.

– Света Дева Марийо – прекръсти се Катлийн. – Върнали са се.

– Кой се е *върнал*, мамо? – попита Грония, притеснена да види майка си толкова разтърсена.

– Защо са се върнали? – Катлийн отправи поглед към нощния пейзаж отвъд прозореца. – Каква работа имат тук? Мислех, че... Реших, че всичко най-сетне е приключило, че са си отишли завинаги. – Катлийн сграбчи ръката на Грония. – Сигурна ли си, че си видяла малко момиченце, а не възрастна жена?

– Напълно, мамо. Както казах, беше на около осем или девет. Притесних се за нея; краката ѝ бяха боси и изглеждаше премерзнала. Да ти призная, зачудих се дали не виждам призрак.

– Как пък се натъкна точно на нея, Грония? – измърмори под носа си Катлийн. – Явно са се върнали тези дни. Миналия петък превалях хълма и минах покрай къщата. Вече беше десет часа вечерта и прозорците не светеха. Беше мъртвило.

– И коя е тази къща?

– Старото име Дънуърли.

– Онази изоставена грамада, построена точно на върха на скалата? – попита Грония. – Поправи ме, ако греша, но тя пустее от години.

– Необитаема беше по време на детството ти, да, но – Катлийн въздъхна, – стопаните ѝ се върнаха, след като ти се пресели в Ню Йорк. А когато се случи... нещастieto, си тръгнаха. Никой не вярваше, че ще ги видим по тия места отново. И така щеше да е най-добре – натърти тя. – Между тях и нашето семейство има дългогодишна вражда. Виж какво – плесна майка ѝ с ръка по масата и се надигна от стола си, – това е в миналото, но те съветвам да стоиш настрана от тях. Донесли са само неприятности на семейството ни, от мен да знаеш.

Грония погледна как майка ѝ, свъсила вежди в каменно изражение, отива до кухненската печка и изважда от една от фурните тежката желязна тава с вечерята.

– Но не смяташ ли, че ако онова момиченце си има майка, тя трябва да научи на каква опасност се излагаше дъщеря ѝ днес? – не се отказа от темата Грония.

– Няма си майка. – Дървената лъжица на Катлийн бъркаше яхнията ритмично.

– Мъртва ли е?

– Да.

– Разбирам... тогава кой се грижи за горкото дете?

– Не ме разпитвай за чужди семейни грижи – сви рамене Катлийн. – Не ме интересува и не искам да знам.

Грония сбърчи чело. Реакцията на майка ѝ беше в абсолютен контраст с обичайното ѝ поведение. Голямото майчино сърце на Катлийн биеше като лудо за всяка изстрадала душа. Тя се отзоваваше първа, ако някой роднина или приятел изпаднаше в затруднение и се нуждаеше от помощ. Особено ставаше ли дума за деца.

– Как е починала майка ѝ?

Дървената лъжица спря да обикаля из тавата и в кухнята се спусна тишина. Накрая Катлийн въздъхна тежко и се обърна към дъщеря си.

– Е, предполагам, че ако аз не ти го кажа, от някой друг ще го чуеш. Сама си отне живота.

- Самоубила се е?
- И аз това казах, Грония.
- Преди колко време?
- Хвърли се от скалата преди четири години. След два дни я намериха на плажа на остров Инчадони.

Сега беше ред на Грония да се умълчи. Накрая се престаши да попита:

- Откъде точно е скочила?
- Ако съдя по думите ти, вероятно там, дето си видяла дъщеря ѝ днес. Сигурно Аврора е търсила майка си.

– Знаеш името ѝ?

– Естествено. Не е тайна. Семейство Лайл притежаваха цял Дънуърли, включително тази къща. Някога, много отдавна, те бяха господари тук. През шейсетте продадоха земите си, но запазиха къщата на скалата.

– Виждала съм това име някъде... *Лайл...*

– Дворът на църквата е пълен с техни надгробни плочи. Включително нейната.

– Значи си виждала малкото момиченце, Аврора, да се качва на скалите и друг път?

– Затова я отведе оттук баща ѝ. След като *тя* почина, онова мъниче все бродеше по скалите и я викаше. Почти си беше загубила ума от скръб, мен ако питаш.

Грония забеляза, че изражението на майка ѝ бе поомекнало.

– Горкичката – прошепна тя.

– Да, тъжна гледка беше и не го заслужаваше, ама в това семейство тече зла кръв. Слушай какво ти казвам, Грония, и недей да се забъркваш с тях.

– Защо ли са се върнали? – прошепна Грония, почти на себе си.

– Лайлови са странни птици. Не знам и не ме е грижа. А сега, ако обичаш, ще ми помогнеш ли да приготвя масата за следобедния чай?

Грония се качи в стаята си малко след десет часа, както правеше всяка нощ, откакто беше пристигнала въщи. На долния етаж майка ѝ подготвяше кухненската маса за закуска, баща ѝ дремеше в креслото пред телевизора, а брат ѝ, Шейн, беше в селската кръч-

ма. Двамата мъже стопанисваха заедно петстотинакровата ферма, чиято земя служеше главно за отглеждането на млекодайни крави и овце. „Момчето“, както до ден-днешен се обръщаха на галено към Шейн, беше на двацет и девет години и като че ли нямаше никакво намерение да се изнася в своя собствена къща. Жените идваха и си отиваха, но рядко прекосяваха прага на семейния дом. Катлийн гледаше неодобрително на безбрачния статус на сина си, но Грония знаеше, че майка ѝ щеше да е загубена без него.

Пъхна се между чаршафите, заслушана в плющиящия по стъклата на прозорците дъжд, и се замисли за горкичката Аврора Лайл: дано и тя да е скътана на топло, безопасно място. Попрелиства страниците на една книга, но бързо започна да се прозява и усети, че не може да се съсредоточи в сюжета. Може би свежий тукашен въздух я правеше такава поспалана; в Ню Йорк рядко си лягаше преди полунощ.

Като се замислеше, в детството ѝ майка ѝ почти не беше напускала къщата вечер. А ако милосърдието ѝ наложеше да пренощува в дома на болен роднина, подготовката около това семейството да не гладува и да не ходи с непрани дрехи граничеше с военна операция. Що се отнасяше до баща ѝ, Грония се съмняваше *изобито* да е спал в друго легло през последните трийсет и четири години брачен живот. Ставаше в пет и половина всяка божа сутрин и се отправяше към доилнята, а вкъщи се прибираще чак когато се спуснеше здрач. Съпруг и съпруга знаеха къде се намира другият във всеки един момент. Животите им бяха едно цяло, неразделно свързани.

И лепилото бяха децата им.

Когато двамата с Мат бяха заживели заедно преди осем години, знаеха, че един ден ще имат деца. И като всяка друга съвременна двойка, чакаща удачния момент за това, се бяха вкопчили в младостта и кариерите си, живеейки на бързи обороти, докато имаха възможност.

И тогава, една сутрин като всяка друга Грония, облечена в долнище на анцуг и суичър, беше седнала в „Уинтър Гардънс“ в парка „Батъри“ за кафе с мляко и геврече след обичайното тичане за здраве по Хъдсън. Именно там ѝ се беше случило – пийвайки кафето си, беше надникнала в детската количка до съседната маса.

Вътре спеше съвсем мъничко новородено бебче. А Грония беше изпитала внезапен, непреодолим порив да го вземе в ръце и да долепи майчински нежната му, покрита с фина косица глава до гърдите си. Когато майката беше станала с престорена усмивка, отдалечавайки количката от нежеланото ѝ внимание, Грония се беше върнала вкъщи на бегом, задъхана от емоциите, зародили се в нея.

За да се разсее, беше прекарала деня в ателието си, вгълбена в извайването на гъвкавата кафява глина за последната си поръчка, но чувството не беше отшумяло.

Беше си тръгнала от ателието в шест, а после се беше изкъпала и преоблякла в тоалет, подходящ за откриването на художествена галерия. Беше си наляла чаша вино и беше отишла до прозореца с изглед към блещукащите светлини на Ню Джърси от другата страна на реката Хъдсън.

– Искам бебе.

Грония беше отпила щедра глътка вино, кискайки се на абсурдните думи, изскочили от устата ѝ. А после ги беше повторила, за да види как ще ѝ се сторят този път.

Продължаваха да звучат съвсем правдоподобно. Не само правдоподобно, но е напълно естествено, сякаш мисълта и нуждата я бяха съпровождали цял живот, а съображенията „против“ просто се бяха изпарили и сега ѝ се струваха нелепи.

Грония беше отишла на откриването, където беше водила обичайните салонни разговори с обичайния кръг от художници, колекционери и критици, присъстващи на подобни събития. В ума ѝ обаче се бяха прехвърляли всички практически въпроси около съдбовното решение, което беше взела по-рано. Ще трябва ли да се преместят? Не, вероятно нямаше да е необходимо поне в началото – апартаментът им в Трибека беше просторен, а кабинетът на Мат лесно можеше да се преустрои в детска стая. И бездруго рядко го използваше, тъй като предпочиташе да работи с лаптопа си във всекидневната. Намираха се на четвъртия етаж, но товарният асансьор беше достатъчно голям, за да побере детска количка. Паркът „Батъри“ с добре оборудваната му игрална площадка и свежия приток на въздух откъм реката беше на няколко крачки от жилището им. Грония работеше в ателието си вкъщи, така че дори

да се наложеше да наемат бавачка, щеше да е само през една-две стени от бебето.

По-късно вечерта се беше пъхнала в голямото, празно легло, въздишайки ядно при мисълта, че няма с кого да сподели плановете и вълнението си. Мат го нямаше вече една седмица и щеше да се върне чак след няколко дни. А подобна новина не се съобщаваше по телефона. Беше заспала чак в малките часове на нощта, представяйки си гордото изражение на Мат, когато един ден му подадеше новороденото им детенце.

Пристигайки къщи, Мат се беше развълнувал от идеята ѝ не по-малко от самата нея. Бяха поставили незабавен и доста приятен старт на плановете си, и двамата щастливи от факта, че споделяха таен съвместен проект, който щеше да скрепи връзката им, както се беше случило с родителите ѝ. Това беше липсващото парче от пъзела, което щеше да ги обедини веднъж завинаги в едно хомогенно, взаимозависимо цяло. Или иначе казано – в *семейство*.

Грония лежеше в тясното легло от детинството си, слушайки как вятърът бучи гневно около масивните каменни стени на къщата. Пресегна се за кърпичка и издуха шумно носа си.

Това се беше случило преди година. И жестоката истина беше, че „съвместният им проект“ не ги беше обединил. Напротив – беше ги унищожил.